

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szabó János Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt **felperes neve (cím)** felperesnek,  
a Neiger és Társa Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt **alperes neve (cím)** alperes ellen, kártérítés iránt indított perében,  
a Fővárosi Törvényszék 2015. április 15. napján kelt, 33.G.44.103/2014/15. számú ítélete ellen, az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán, a 2015. november 11. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 500.000 (Ötszázezer) + áfa perköltséget, továbbá - külön felhívásra - a Magyar Államnak 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### I n d o k o l á s

A felperes 2010. december 6. napján kelt és 2010. december 15. napján módosított hitelszerződés alapján 45.000.000 forint kölcsönt nyújtott az **A. Zrt.** részére.

A hitelszerződés fedezetül az adós tulajdonában álló ... belterület 4903/1. helyrajzi számon felvett „kivett üzem” megjelölésű ingatlanra 50.000.000 forint és járulécai erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot jegyeztek be a felperes javára.

A hitelszerződés adósával, az **A. Zrt.**-vel szemben 2012. július 2-ai kezdő időponttal felszámolási eljárás indult.

Az eljárás során felszámolóbiztosként az alperes - a 2009. november 1. napján megkötött megbízási keretszerződés alapján - **B.G.-t** jelölte ki.

A felperes az eljárás során hitelezői igényt terjesztett elő, mindösszesen 49.046.563 forint összegben, melyből - a kijelölt felszámoló által kiadott visszaigazolás szerint - 48.105.527 forint közvetlenül kielégítendő a Cstv. 49/D. §-a alapján.

A felszámoló szervezet az eljárás során adásvételi szerződést kötött a **S. Bt.**-vel, amelyben eladta a felperes keretbiztosítéki jelzálogjogával terhelt ingatlant a vevőnek 45.000.000 + áfa összegben, a felszámolás alatti társaság egyéb ingóságait 19.075.400 forint összegben értékesítette.

A vevő a vételárat megfizette, a módosított szerződés alapján az utolsó vételárrészlet 33.800.000 forint összegben 2013. szeptember 2. napján került jóváírásra. A kijelölt felszámoló a befolyt vételárból nem teljesített kifizetést a felperes felé, ezért a ...i Törvényszék a felszámolót felmentette.

A Szegedi Ítéltábla Fpkhf.III.... számú végzésével a határozatot helybenhagyta.

A jogerős határozat szerint a felszámoló súlyos jogszabálysértést követett el azzal, hogy nem számolt el a zálogtárgy értékesítéséből befolyt és a felszámolóbiztos által „eltulajdonított” vételárral. A felszámoló a felszámolási eljárás egyszerűsített befejezését indítványozta, arra hivatkozással, hogy a felszámolóbiztos az adós gazdálkodó szervezet vagyonát eltulajdonította. Erre figyelemmel a felszámolóbiztossal szembeni (45.803.503 forint) követelést, mint az „f.a.” társaság egyedüli vagyonát indítványozta a hitelezők között felosztani.

Az egyszerűsített zárómérleg és vagyonfelosztási javaslattal szemben a felperes (a felszámolási eljárás során hitelező) kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a felszámolószervezet a felszámolóbiztosra nem háríthatja át a fizetési kötelezettséget. A ...i Törvényszék a kifogásnak helyt adott, és az eljárás egyszerűsített befejezését megtagadta.

Határozatát a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III.... számú végzésével helybenhagyta.

Az ítéltábla határozatában rámutatott arra, hogy a felszámolóbiztos a felszámoló nevében járt el, így magatartásáért felelős. A felmentett alperes helyett kijelölt új felszámoló az **O.** Kft. módosított vagyonfelosztási javaslatot terjesztett elő, amelyben a felperes 48.105.527 forint követelését 404.496 forint készpénz, továbbá az alperessel szembeni 45.341.282 forint követelésből 39.678.839 forint követelésrész engedményezésével egyenlíti ki azzal, hogy a meghaladó 8.022.192 forint követelés fedezetlen.

A felperes keresetében az alperest 40.083.335 forint, valamint ezen összegnek 2013. augusztus 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatának, továbbá a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Előadása szerint a felperes keretbiztosítéki jelzálogjogával érintett ingatlan felszámolási eljárás során történő értékesítéséből befolyt vételárral az alperesnek elszámolási kötelezettsége állt fenn a Cstv. 49/D. §-a alapján.

A felszámoló azonban ezen jogszabályi kötelezettségét nem teljesítette, és sem a törvényi 30 napos határidőben, sem utóbb a befolyt vételárral nem számolt el, és a 49/D. § szerinti privilegizált követelést a vagyonértékesítést követően nem egyenlítette ki. Kereseti kérelmének jogszabályi alapjaként a Ptk. 339. és 350. §-ait hívta fel.

Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását indítványozta.

Kifejtett álláspontja szerint a felszámoló nem a saját nevében járt el, hanem az adós gazdálkodó szervezet képviselőjében folytatta tevékenységét, így a befolyt vételárhoz kapcsolódó követelést a felperes az adós társasággal szemben érvényesítheti, az alperessel szembeni igényvel nem léphet fel. Az alperesi jogi álláspont szerint a felperes követelése idő előtti is, hiszen a felszámolási eljárás még nem fejeződött be, a zárómérlegből egyértelműen megállapítható a felperes kárának összege. Amennyiben az alperessel szembeni igényérvényesítés megtörténik a felszámolás alatt álló társaság részéről, illetőleg az adós vagyonának felosztását követően állapítható meg a felperest ért kár összegszerűsége. Az alperesi elszámolási kötelezettség időpontjával összefüggésben arra hivatkozott, hogy az adásvételi szerződés földhivatalhoz való benyújtásától számít a 30 napos jogvesztő határidő, amely alatt a szerződés megtámadható, ezért a törvényi haladéktalan elszámolási kötelezettség 2013. október 19. napján kezdődött. Az alperes hivatkozása szerint elvárható magatartást tanúsított akkor, amikor a volt felszámolóbiztos ellen büntető eljárást kezdeményezett. További védekezése szerint a volt felszámolóbiztos mint megbízott kiválasztása és felügyelete során elvárható gondossággal járt el, ezen tényt bizonyítja a volt felszámolóbiztos diplomája és szakirányú végzettsége is.

Az elsőfokú bíróság a 15. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.083.335 forintot és ezen összegek 2013. november 3. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatát, továbbá 2.770.000 forint perköltséget.

A felszámolási eljárásban hozott bírói döntésekre utalással tényként állapította meg, hogy a felszámoló(biztos) általi eltulajdonítás miatt az alperes mint felszámolószervezet nem volt képes elszámolni a hitelezők felé a vagyonértékesítésből befolyt vételárral. Az alperes nevében eljáró

felszámolóbiztos több éven keresztül látta el megbízottként ezen tevékenységét, következésképpen az alperes felelősségére a Ptk. 350. § (2) bekezdése irányadó. Rámutatott arra, hogy a felperes bizonyította a kijelölt új felszámoló által benyújtott módosított vagyonfelosztási javaslattal azt, hogy a felszámolóbiztos (alperesi megbízott) jogellenes magatartása miatt a felperes 39.678.839 forint készpénztől elesett. Önmagában annak a ténye, hogy az alperes megbízottja a Cstv. 49/D. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségét nem teljesítette, a kártérítő felelősséget megalapozza; és a kereset idő előttinek sem tekinthető, hiszen a vagyonfelosztási javaslatban szereplő vagyont meghaladóan további vagyonelemek már nem merülnek fel, így a felperes kárának „minimális” mértéke már az eljárás jelen szakaszában is megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a vagyonfelosztási javaslatban a felperes javára kifizetendő készpénzösszeget a kamat mértékének meghatározása során vette figyelembe.

Határozatának jogi indokaként a Ptk. 339. § (1) bekezdését, 348. § (1) bekezdését, 350. § (2) bekezdését, a Cstv. 49/D. § (1) bekezdését, 54. §-át hívta fel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság határozatának egészbeni megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint nem a Cstv. jelenleg hatályos, hanem a felszámolási kérelem bíróságra történő benyújtása napján hatályos szövege irányadó a felek jogviszonyában. Megismételte azon jogi álláspontját, amely szerint a felperes bármely összegű követeléséért az adós gazdálkodó szervezet köteles helytállni. E körben utalt a Cstv. 57-58., illetőleg 49/D. §-aira.

Érvelése szerint a felszámolási zárómérleg jogerős jóváhagyását megelőzően az ügy érdemben nem bírálható el, hiszen az engedményezést a bíróság döntése hozza létre. A vételár Cstv. 49/D. § (1) bekezdése szerinti költségekkel csökkentendő összeg illeti meg a felperest mindösszesen.

Kiemelte, hogy az alperes felelősségbiztosítással rendelkezik, azonban a felelősségbiztosító teljesítésére csak a felszámolási eljárás befejezését követően kerülhet sor. A felperes kára csak abban az esetben bizonyítható, ha megállapítható, hogy a Cstv. 49/D. §-a alapján mely összeg nem térült meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldalán tényként állapította meg, hogy a felperes 39.678.839 forint készpénztől esett el. Ezzel összefüggésben sérelmezte, hogy mindezek ellenére az elsőfokú bíróság az alperest 40.083.335 megfizetésére kötelezte. A kamattal kapcsolatos elsőfokú bírósági álláspontot is sérelmezte, téves az alperesi álláspont szerint a Ptk. 350. § (2) bekezdésének alkalmazása a felek jogviszonyában.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

A felperes [zálogjogosult hitelező] kielégítési joga megnyílt a Cstv. 49/D. §-ára figyelemmel az értékesítést követően.

E körben utal a Fővárosi Ítéltábla az EBH2013. G. 5. számon hozott határozat IV. számú konklúziójára, amely szerint az 1991. évi XLIX. törvény 49/D. § (1) bekezdésének „haladéktalanul” kifejezését - a 30 napos jogvesztő megtámadási határidő tartamára tekintettel - úgy kell értelmezni, hogy a felszámolónak csak a jogvesztő határidő letelte után kell elszámolnia a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételárral szemben az 1991. évi XLIX. törvényben megengedett költségeket, levonni a felszámolói díjat és átutalnia a zálogjogosult részére a fennmaradó összeget.

A jogszabályhelyből és a kapcsolódó értelmezésből egyaránt következik az, hogy a felszámoló ezen 30 napos jogvesztő megtámadási határidőt követően jogosult és köteles is elszámolnia a zálogjogosult hitelezővel.

A felszámolónak felróható okból, hiszen a befolyt vételár - készpénz - egyszerűen nem állt a rendelkezésére, meghiúsult a felszámolási eljárás során a felperest megillető privilegizált kielégítés, és nem jutott hozzá a Cstv. 49/D. § (1) bekezdés szerinti elszámolás eredményeként a vételárból őt megillető részhez annak ellenére, hogy az elszámolás alapján teljesítésre kötelezett fél a felszámoló, akinek a késedelme a Ptk. 298. § a) pontját figyelembe véve az értékesítést követő 30 napos jogvesztő határidőt követően aggálymentesen megállapítható.

A Ptk. 312. § (6) bekezdése szerint ha a lehetetlenné vált szolgáltatás tárgyának maradványa a kötelezett birtokában maradt, vagy a kötelezett a szolgáltatás tárgya helyett mástól kárpótlást kapott vagy igényelhet, a jogosult a maradvány, illetőleg a kárpótlás átengedését követelheti az ellenszolgáltatás arányos része ellenében.

Ezen jogszabályhely helyes értelmezéséből következik, hogy legfeljebb akkor lehetne jelentősége a zárómérleg adatainak, ha a felszámoló - mintegy kárpótlásként - pótolta volna az adós vagyonába a hiányzó összeget, és ezen készpénz átadásával összefüggésben tartalmazna vagyonfelosztási indítványt és ennek továbbutalásaként kifizetésre kötelezést a zárómérleg esetleges jóváhagyását is magában foglaló, felszámolási eljárást befejező bírósági döntés.

A felszámolási eljárás során azonban lényegében készpénz nem áll rendelkezésre, így a felszámolási eljárás befejezése, a záróanyag tartalmára és esetleges jóváhagyására figyelemmel nem minősülhet sem idő előttinek, sem indokolatlannak a felperes felszámolóval szembeni kártérítés iránti igénye a Cstv. 49/D. §-ára tekintettel is, hiszen a Cstv. 49/D. § szerinti kielégítés független a felszámolási eljárás befejezésétől, ugyanis azt az idézetek szerint a felhívott jogszabályi rendelkezések okán megelőzi.

A felperes keresetét a Ptk. 339. § (1) bekezdésére alapította.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A jogszabályhelyből következik, hogy a kártérítő felelősség elemei az alábbiak: jogellenesség, kár, ok-okozati összefüggés az előző kettő között, továbbá a felróhatóság.

A Ptk. 339. § (1) bekezdéséből következően a bizonyítási kötelezettség megoszlása az alábbi: a felpereseknek (a kárigényt érvényesítő félnek) kell bizonyítania a magatartás jogellenes voltát, a kár bekövetkeztét, valamint az ok-okozati összefüggést az előző kettő között, ezek bizonyítása esetén a magatartás felróhatósága vélelmezett, vagyis az alperest terheli annak bizonyítása, hogy magatartása nem volt felróható, azaz úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A felperes kára bekövetkezett akkor, amikor a Cstv. 49/D. § szerinti esedékességgel (illetőleg azt követően) sem jutott hozzá az adós ingatlanának értékesítéséből befolyt vételárhoz.

A kártérítő felelősség általános alakzata alapján nem vitásan az alperesi felróhatóság ténye bírói bizonyossággal megállapítható, hiszen az egyedüli elvárható magatartás az lett volna a felszámoló (szervezet) részéről, ha a jogszabályhelyek betartásával alapvető fizetési kötelezettségét teljesíti.

Az idézetek szerint a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti alperesi kártérítő felelősség fennáll.

Az alperesi védekezéssel összefüggésben az ítéltábla kiemeli, hogy nincs elzárva az alperes attól, hogy a számára bizonyítási szempontból terheesebb általános szabályok szerinti kárigényt érvényesítsen a Cstv. 54. §-ára alapított, az alperesre szigorúbb felelősségi szabályokkal szemben. Az alperes érdemi védekezése lényegében a Cstv. 54 §-ához kapcsolódó jogszabályi környezetet

veszi figyelembe, azonban ezen felelősségi alakzat, illetőleg a kapcsolatos vizsgálat nem a jelen per tárgya.

A Ptk. 350. § (2) bekezdése szerint állandó jellegű megbízási viszony esetében, továbbá, ha a megbízó és a megbízott egyaránt gazdálkodó szervezet, a bíróság a károsult és a megbízó viszonyában az alkalmazottak károkozásáért való felelősség szabályait is alkalmazhatja.

A felszámolóbiztos az alperes állandó megbízottjának minősül, következésképpen a felperesi kárigény elbírálásának alapjául helytállóan hívta fel az elsőfokú bíróság ezen jogszabályhelyet.

A Ptk. 350. § (2) bekezdése a Ptk. 348. § (1) bekezdésére utal, amely jogszabály szerint ha alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a károsulttal szemben a munkáltató felelős. E szabályt kell alkalmazni akkor is, ha szövetkezet tagja okoz a tagsági viszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt.

Az idézett jogszabályhelyek egybevetéséből aggálymentesen következik, hogy a felszámolóbiztos mint állandó megbízott által okozott kárért a megbízó felszámolószervezetet az alkalmazotti felelősség szabályainak figyelembevételével közvetlen felelősség terheli, azaz a felszámolószervezet önállóan perelhető, vele szemben a károsult hitelező a jelen tényállás mellett kártérítési igényét közvetlenül érvényesítheti.

A felperesi igény összecszerűségével kapcsolatban az ítéletábra az alábbiakat emeli ki:

A felperes Cstv. 49/D. §-a alá tartozó követelése 48.105.527 forint; a kereseti igény 40.083.335 forint összege azonos a felszámoló által készített záróanyag erre vonatkozó adatával; az összeg a Cstv. 49/D. §-a szerinti elszámolás eredménye (a befolyt vételárból a felszámoló levonásba helyezett 2.603.500 forint költséget, megjelölte a felszámolót megillető díjat is: 179.170 forint); a levonásba helyezett tételeket a felperes nem vitatta.

A felszámoló által hivatkozott szakmai felelősségbiztosításnak a jelen kárfelelősség elbírálása szempontjából nincs ügydöntő jelentősége az alábbiak szerint.

A Ptk. 559. § (1) bekezdése szerint felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosított követelheti, hogy a biztosító a szerződésben megállapított mértékben mentesítse őt olyan kár megtérítése alól, amelyért jogszabály szerint felelős. A (2) bekezdés értelmében a biztosító a megállapított kártérítési összeget csak a károsultnak fizetheti; a károsult azonban igényét közvetlenül a biztosító ellen nem érvényesítheti. A biztosított csak annyiban követelheti, hogy a biztosító az ő kezéhez fizessen, amennyiben a károsult követelését ő egyenlítette ki.

Az idézett szabályozás szerint tehát a felperesnek mint károsultnak a felelősségbiztosítóval szemben igényérvényesítési jogosultsága nincs, ezen jogszabályhely is maradéktalanul alátámasztja a felperes felszámolóval szembeni közvetlen igényérvényesítési jogosultságát.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét - a fellebbezés tükrében szükséges indokolásbeli kiegészítéssel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes a másodfokú eljárásban pervesztes lett, így ügyvédi munkadíj formájában felmerült másodfokú perköltségét maga viseli, továbbá köteles megfizetni a pernyertes felperes ügyvédi munkadíj formájában felmerült fellebbezési perköltségét a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az ítéletábra az ügyvédi munkadíj összegének meghatározása során figyelemmel volt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdéseire és a 4/A. § (1) bekezdésére, és figyelembe vette a perértéket, az ügy nehézségi fokát, továbbá a kifejtett képviseleti tevékenység módját és körét.

Az alperes az eljárás illetékét nem rótta le, a feljegyzett illeték utólagos megfizetésére a pervesztes fél a 6/1986. (VI.26.) IM sz. rendelet 13. § (2) bekezdése és Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2015. november 11.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.  
a tanács elnöke

dr. Senyei György s.k.. Gáspár Mónika s.k.  
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:  
(Szénási Rita)